

Hesperis (Večernice)

čeleď: Brassicaceae

Roste ve středozeší a mírném pásu Asie v podobě dvouletky nebo krátkověké trvalky. Dorůstá výšky 0,3 - 1,2m. Listy jsou střídavé, celokrajné, zubaté anebo až peřenolaločné. Nejčastější barva květů je růžová nebo bílá. Plodem je šešule.

Potřebuje teplo, plné slunce, vlhká a dobře propustná půda.

Množí se řízky nebo semeny.

Hesperis aintabica

Hesperis anatolica

oblasti: Malá Asie (Anatolie)

Hesperis armena

synonyma: *H. pisidica*

Hesperis aspera

Hesperis balansae

Hesperis bicuspidata

synonyma: *Cheiranthus bicuspidatus*, *H. kotschyana*, *H. reuteriana*, *H. sintenisii*, *H. stellata*, *H. tauricola*, *H. transcaucasica*, *H. unguicularis*, *H. violacea*

Hesperis boissieriana

synonyma: *H. glabra*

Hesperis borbasii

oblasti: Írán

Hesperis bottae

synonyma: *H. ixodes*

Hesperis breviscapa

Hesperis buschiana

Hesperis cinerea

synonyma: *H. steveniana* subsp. *cinerea*

Hesperis coulteri

synonyma: *Sisymbrium coulteri*

Hesperis dinarica

synonyma: *H. australis*, *H. degeniana*, *H. romineaca*, *H. slovacca*, *H. slovakica*

Hesperis elata

Hesperis hamzaoglui

Hesperis hedgei

Hesperis hirsutissima

synonyma: *H. matronalis* subsp. *hirsutissima*, *H. matronalis* var. *hirsutissima*

Hesperis hyrcana

synonyma: *H. unguicularis* subsp. *hyrcana*

oblasti: Írán

Hesperis inodora

synonyma: *H. subsinuata*

oblasti: Itálie

Hesperis kitiana

Hesperis kotschyana

Hesperis kotschyi

synonyma: *H. humilis*

Hesperis kuerschneri

Hesperis laciniata

synonyma: Antoniana laciniata, Cheiranthus laciniatus, Cheiranthus villosus, H. dalmatica, H. dauriensis, H. glutinosa, H. laciniata subsp. spectabilis, H. laciniata var. mesatlantica, H. laciniata var. rifana, H. spectabilis, H. villosa, H. visiani

oblasti: Itálie, Katalánsko

Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. cupaniana
- subsp. laciniata
- subsp. secundiflora

Hesperis leucoclada

oblasti: Írán

Hesperis luristanica

oblasti: Írán

Hesperis matronalis (Večernice vonná)

synonyma: Antoniana sylvestris, Crucifera matronalis, Deilosma inodorum, Deilosma matronale, Deilosma niveum, Deilosma runcinatum, Deilosma sibirica, H. adnosepala, H. alba, H. heterophylla, H. matronalis subsp. sibirica, H. matronalis var. elata, H. matronalis var. sibirica, H. oblongipetala, H. oreophila, H. pontica, H. pseudonivea, H. sibirica, H. sibirica var. alba, Viola matronalis

oblasti: Alberta, Aljaška, Alpy, Altaj, Arkansas, Britská Kolumbie, Connecticut, Česká republika, Delaware, Georgia, Idaho, Illinois, Indiana, Iowa, Irsko, Itálie, J Rusko, Jižní Dakota, Kalifornie, Kansas, Karpaty, Katalánsko, Kazachstán, Kentucky, Kolorado, Maine, Manitoba, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Missouri, Montana, Nebraska, Německo, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New York, Newfoundland, Nové Mexiko, Nové Skotsko, Nový Brunšvik, Ohio, Ontario, Oregon, Pákistán, Pennsylvania, Polsko, Quebec, Rhode Island, Saskatchewan, Severní Dakota, Severní Karolína, Severozápadní Teritorium, Švýcarsko, Tennessee, Utah, Vermont, Virginie, Washington, Wisconsin, Wyoming, Západní Virginie

Roste v Euroasii jako dvouletka (i krátce žijící trvalka). Dorůstá výšky (0,3 -) 0,4 - 1 (i 1,2)m a šířky 60cm. Stonek je řídce větvený, vzpřímený a hustě krátce ochlupený. Největší listy mají až 12cm délku, 4cm šířku, jsou kopinaté, mírně zubaté a od střední části stonku přisedlé. Obsahují hodně vitamínu C. Květenstvím je 20 - 30tikvětý hrozen, za plodu se prodlužuje do délky až 20cm, vlastní květy mají průměr 1,5cm, jsou růžové nebo bílé a vydávají na noc příjemné aroma. Plodem je šešule délky (3 -) 5 - 9cm a obsahuje semena délky 3mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. candida/H. candida (Večernice vonná bělostná) - Alpy, Karpaty; vidličnaté chlupy; bílé květy občas s červenými pruhy
- var. nana candidissima - výška 40 - 50cm
- subsp. matronalis (Večernice vonná pravá) - jižní Evropa; fialové květy; pobřežní houštiny
- subsp. nivea

- subsp. oblongifolia (Večernice vonná podlouhlolistá) - východní Karpaty; dlouze vejčité listy s mělce srdčitou bází; vidličnaté chlupy
- subsp. oblongipetala (Večernice vonná dlouhoplátečná) - jižní Itálie; fialové květy
- f. purpurea plena

Hesperis microcalyx

synonyma: H. schischkinii

Hesperis multicaulis

synonyma: Micrantha multicaulis

oblasti: Írán

Hesperis nivalis

oblasti: Írán

Hesperis nivea (Večernice sněhobílá)

synonyma: Deilosma albiflorum

Hesperis novakii

Hesperis oblongifolia

Hesperis odorata

oblasti: Írán

Hesperis ozcelikii

Hesperis pendula

synonyma: H. scabrida

Hesperis persica

synonyma: H. alabadensis, H. karsiana, H. meda

oblasti: Írán

Existuje vnitrodruhový taxon:

- subsp. kurdica/H. kurdica

Hesperis pisidica

Hesperis podocarpa

Hesperis pseudoarmena

Hesperis pycnotricha

Hesperis robusta

synonyma: H. matronalis var. robusta

Hesperis rupestris

Hesperis scabrida

Hesperis schaffneri

synonyma: Sisymbrium schaffneri

Hesperis schischkinii

Hesperis sibirica

oblasti: Sibiř, Ťan-šan

Dorůstá výšky 35 - 130cm. Listy má úzce kopinaté. Kvete bílými květy v hroznu.

Hesperis slovaca (Večernice slovenská)

Hesperis steveniana

Hesperis straussii

oblasti: Írán

Hesperis sylvestris (Večernice lesní)

synonyma: Deilosma suaveolens, H. runcinata, H. siliqua-glandulosa, H. suaveolens, H. sylvestris subsp. cilicica, H. sylvestris subsp. velenovskyi, H. sylvestris var. siliqua-glandulosa, H. sylvestris var. velenovskyi, H. velenovskyi

oblasti: Česká republika

Patří mezi dvouletky. Celá je hustě žláznatě ochlupená, zvláště na listech. Přízemní listy jsou lyrovitě kracovité s řapíkem délky 1 - 5cm, výše položené jsou vejčitě kopinaté. Plodem je fialová šešule délky 6 - 10cm. Patří mezi chráněné druhy C2.

Vyhovují ji křovinaté stráně, okraje lesů, paseky, atp.

Hesperis theophrasti

synonyma: *H. graeca*, *H. macedonica*, *H. rechingeri*, *H. theophrasti* subsp. *graeca*, *H. theophrasti* subsp. *rechingeri*, *H. theophrasti* subsp. *sintenisii*, *H. verroiana*

Hesperis thyrsoidea

synonyma: *H. cappadocica*

oblasti: Írán

Hesperis tristis (Večernice smutná)

synonyma: *Cheiranthus lanceolatus*, *Crucifera tristis*, *Deilosma tristis*, *Deilosma tristis* var. *atropurpurea*, *Hesperidium triste*, *H. desertorum*, *Kladnia tristis*

oblasti: Česká republika, JV Evropa

Roste v jihovýchodní a střední Evropě. Patří mezi dvouletky nebo krátkověké trvalky. Je pokrytá drobnými chloupky. Dorůstá výšky až 30 - 60 (i 80)cm. Listy mají eliptický až dlouze kopinatý tvar délky 6 - 14cm a šířky 1 - 3,6cm. Kvete ve větvených hroznech s 10 - 70ti květy. Vlastní květy tvoří 4 čárkovité okvětní lístky žlutozelené barvy s červenofialovou sítinou. Plodem je šešule dlouhá až 15cm. Patří mezi chráněné druhy C2.

Vyhovují ji slunné sušší svahy s vápencovým podložím.

Hesperis trullata

Hesperis turkمندagensis

Hesperis turkمندaghensis

Hesperis varolii

Hesperis vrabelyiana

Další informace:

<http://botanika.wendys.cz/kytky/K339.php>

<http://botany.cz/cs/hesperis-tristis/>

<http://rostliny.prirodou.cz/brassicaceae/hesperis/>

<http://www.naturabohemica.cz/hesperis-tristis/>

<https://www.rostliny.net/>